

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-266

09.10.2015

Міністру освіти і науки України

КВІТУ С.М.

Шановний Сергію Миконовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Голубова Д. І., оголошений на засіданні Верховної Ради України 9 жовтня 2015 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 5 арк. у 1 прим.

З повагою

В. ГРОЙСМАН

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5

«17» *вересня* 2015 р.

Прем'єр-міністру України
Яценюку А.П.

Секретарю Ради національної безпеки і
оборони України
Турчинову О.В.

Міністру охорони здоров'я України
Квіташвілі О.М.

Міністру оборони України
Полтораку С.Т.

Міністру освіти України
Квіту С.М.

Голові Комітету Верховної Ради України
з питань освіти і науки
Гриневич Л.М.

*Щодо вжиття невідкладних заходів до унеможливлення
знищення фізичного виховання у вищих навчальних закладах
усіх рівнів як такого, що веде до підризу національної безпеки
та обороноздатності України, недопущення подальшого
зниження стану здоров'я молодого покоління*

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

в порядку ст. 86 Конституції України та
ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»

*Шановні Арсенію Петровичу, Олександрє Валентиновичу, Олександрє
Мерабовичу, Степанє Тимофійовичу, Сергію Мироновичу, Ліліє Михайлівно!*

Я, як депутат, обраний в одномандатному виборчому окрузі, глибоко
занепокоєний з приводу цілеспрямованої руйнації системи фізичного

виховання студентської молоді й звертаюсь до Вас з проханням вжити невідкладних заходів до унеможливлення знищення фізичного виховання у навчальних закладах усіх рівнів як такого, що веде до підриву національної безпеки та обороноздатності України, недопущення подальшого зниження стану здоров'я молодого покоління.

Зазначена проблема виникла і особливо загострилася останнім часом в умовах імплементації Закону України «Про вищу освіту» на підставі рекомендаційного листа МОН України від 13.03.2015 р. № 1/9-126, де було визначено: «... Заняття з фізичної культури в спортивних секціях (**необхідно розуміти, заняття з фізичного виховання у навчальних відділеннях**) можуть бути організовані як факультативи (тобто за бажанням студентів; у загальне число кредитів ЄКТС і до навчальних планів не включаються, форм підсумкового контролю не мають) ...». Внаслідок чого відбулася ліквідація кафедр фізичного виховання та звільнення висококваліфікованих науково-педагогічних працівників.

Чисельні звернення фахівців фізичного виховання з усіх регіонів України до Президента України, Прем'єр-міністра України, Голови Верховної Ради України, Міністерства освіти і науки України, представників різних депутатських фракцій Верховної Ради України дієвого результату не дали.

Сучасний стан здоров'я студентської молоді викликає велике занепокоєння в українському суспільстві. Обмеження спеціально організованої рухової активності є одним із провідних чинників зниження фізичної підготовленості студентської молоді та резервів їх здоров'я.

Оцінка стану здоров'я студентської молоді свідчить, що майже 90,0% з них мають відхилення у стані здоров'я, близько 50,0 % – незадовільну фізичну підготовленість. Тільки протягом останніх років майже на 55,0% збільшилась кількість студентської молоді, віднесеної за станом здоров'я до спеціальної медичної групи. Зокрема, із загальної кількості студентів 1-2 курсів Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського 70,0% віднесені до спеціальної медичної групи, Державного університету телекомунікацій – 60,0%, Київського національного лінгвістичного університету – 55,0%, Національного університету «Києво-Могилянська академія» – 30,0%, Київського національного університету будівництва і архітектури – 55,0%, Вінницького державного торгівельно-економічного інституту КНТЕУ – 43,0%, Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького – 48,0%, Одеського національного економічного університету – 43,0%, Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна – 28,0%. Аналогічна ситуація спостерігається і в інших вищих навчальних закладах України. Найбільше прогресують захворювання опорно-рухового апарату (50,4%), органів зору – 35,0%, захворювання серцево-судинної системи – 28,3%, шлунково-кишкового тракту – 14,1%, дихальної системи – 8,0%, ендокринної системи – 7,5%.

Виведення дисципліни «Фізичне виховання» із переліку обов'язкових дисциплін у вищих навчальних закладах – допомога агресору Путіну В.В. у знищенні України як незалежної держави. У цей же час, в Росії на фізичне

виховання у ВНЗ передбачено 400 годин. Доречно навести приклади і в інших країнах: Казахстані – 450 годин, Республіці Білорусь – 560, США – 384, Польщі – 60 годин за вибором виду спорту (обов'язковий залік).

Рік війни засвідчив надзвичайну важливість фізичної підготовки майбутніх воїнів-захисників нашої Вітчизни, які отримують базову фізичну підготовку саме під час практичних занять із фізичного виховання.

На сучасному етапі розвитку суспільства погіршення здоров'я дорослого населення, зокрема й молодого покоління, стало загальнодержавною проблемою. Нині, за оприлюдненими офіційними даними радника Президента України, заслуженого лікаря України, голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Ольги Богомолець, майже половина призовників четвертої хвилі мобілізації були визнані непридатними до військової служби. За даними Рівненського об'єднаного міського військового комісаріату від 2 квітня 2015 року із 115 чоловік виявилися придатними до військової служби лише 24 (20,9 %).

Біологічна деградація, яка є прискореним темпом старіння, популяційним зниженням «кількості» здоров'я (життєспроможності), епідемії хронічних неінфекційних захворювань, зниженням репродуктивної функції. В Україні ці процеси найбільше відображені. Так, якщо у Голландії середні відмінності між паспортним і біологічним віком складають 15 років, то серед студентської молоді України – 30 років (біологічний вік 17-річних студентів-дівчат 40, юнаків 55 років).

Стан здоров'я населення України турбує уже навіть міжнародну спільноту. Дійшло до того, що ЮНЕСКО оголосило Україну «... Країною вимираючого етносу».

Проблема має важливе соціально-політичне значення (адже у статті 3 Конституції України здоров'я людини визначається найвищою соціальною цінністю) та економічну складову (значні державні та приватні ресурси витрачені на здобуття особою відповідного ступеня вищої освіти не дають очікуваного ефекту через неспроможність успішно реалізувати набуті компетентності через наявні та потенційні вади здоров'я).

Відбувається шаблонне, механічне перенесення досвіду окремих іноземних університетів, але не враховується суттєві відмінності реалій вітчизняних вищих навчальних закладів щодо мотивації студентської молоді до зміцнення здоров'я та фізичної підготовленості засобами фізичного виховання, забезпеченості спортивними базами, різний рівень вмотивованості молоді до використання сучасних видів активності під час дозвілля тощо. Вказаний підхід може призвести до повної руйнації системи фізичного виховання студентів, закриття рекреаційно-відновлювальної інфраструктури ВНЗ України та інших негативних наслідків.

Сучасна орієнтація на творче засвоєння фізичної культури майбутнім фахівцем потребує впорядкованої системи впливу на його інтелектуальну, емоційно-вольову і практичну діяльність. Це дає змогу говорити про фізичне виховання як важливий засіб формування особистості, громадянина і майбутнього фахівця, цілеспрямований педагогічний процес, залучення

студентської молоді до загальнолюдських цінностей, відродження національних традицій і патріотизму. Поліпшення якості занять із фізичного виховання дає можливість уникнути подальших значних фінансових витрат, пов'язаних із збереженням здоров'я людини та безпеки її життєдіяльності.

Історично сформований у нашій державі український менталітет, традиції та особливості культурно-етичних взаємовідносин у суспільстві потрібно узгоджувати з вимогами Болонського процесу, з технологією викладання навчальних дисциплін, їх кількістю і змістом. І тому відсутність аналогічної за змістом дисципліни в структурі навчальних планів західних університетів поки що не є підставою для вилучення фізичного виховання з навчальних планів вищих навчальних закладів. Копіювання навчальних планів провідних Європейських університетів та ігнорування низького рівня сучасного матеріально-технічного забезпечення наших ВНЗ може не тільки зашкодити розвитку фізичного виховання у вищій школі, а й дискредитувати в Україні ідею загальноєвропейського освітнього простору.

У ВНЗ часто приймаються рішення про скорочення кількості обов'язкових навчальних занять з фізичного виховання протягом тижня. Як наслідок, відбувається зменшення навчального навантаження на кафедрах, і відповідно, скорочення штату викладачів, що призводить до значного зменшення кількості студентів, які займаються фізичною культурою та спортом. Отже, скорочення викладачів кафедр призводить до зменшення видів спорту, що культивуються у навчальному закладі, до значного обмеження вибору студентами засобів фізичного виховання для навчання та участі в спортивних заходах, які б відповідали їх запитам, інтересам, стану здоров'я, фізичній і технічній підготовленості, спортивній кваліфікації. В результаті чого зменшується і так обмежений обсяг рухової діяльності студентів, що є передумовою розвитку значної кількості різних захворювань та фізичної неспроможності зі зброєю в руках захищати цілісність нашої країни під час війни.

Орієнтація на самотійну роботу за рахунок аудиторних занять не є сьогодні прийнятною для дисципліни «Фізичне виховання» та навчально-тренувального процесу, оскільки розвиток фізичних якостей, формування рухових навичок та вдосконалення спортивної майстерності можливо досягнути тільки шляхом систематичних занять на відповідних спортивних спорудах під керівництвом викладача або тренера-інструктора.

Реформування вищої освіти в контексті вимог Болонської декларації значно збільшує розумове навантаження студентів, що негативно впливає на їх фізичне та психічне здоров'я. Зменшити цей негативний вплив найбільш ефективно можна засобами фізичного виховання. Як дисципліна, «Фізичне виховання» по формі і змісту має економічне, політичне і патріотично-виховне значення для Держави.

Нині народ України у війні із Росією змушений боротись за територіальну цілісність держави. На жаль, багато наших патріотів фізично і психологічно не готові до надважких випробувань на полі бою.

Мінімізація можливостей студентської молоді регулярно займатися фізичною культурою і спортом досить швидко призведе до деградації

майбутніх поколінь, що у кінцевому результаті призведе до втрати незалежності і цілісності державності України.

Впевнений, що вжиті заходи докорінно змінять ситуацію з фізичного виховання в системі освіти, забезпечать значне покращення стану здоров'я та мотивацію щодо належної фізичної підготовленості підростаючого покоління, його працездатності, збільшать обороноздатність нашої Держави.

Керуючись вищенаведеним, з метою виходу із кризи в галузі фізичного виховання,

ПРОШУ:

1. Вжити невідкладних заходів до унеможливлення знищення фізичного виховання у вищій навчальній закладах усіх рівнів як такого, що веде до підризу національної безпеки та обороноздатності України, недопущення подальшого зниження стану здоров'я молодого покоління.

2. Здійснити заходи до включення в навчальні плани вищих навчальних закладів з усіх спеціальностей обов'язкові заняття з фізичного виховання протягом усього періоду навчання, за винятком останнього випускного семестру, обсягом 4-х годин на тиждень, що носять рекреаційно-відновлювальний характер і не впливають на тижневе аудиторне навантаження студентів.

Про вжиті заходи та прийняті рішення повідомити мене у встановлений законодавством термін.

**З повагою,
народний депутат України**

 Д.І. ГОЛУБОВ
(посв. №334)